

Ο δυτικός σκώρος της καλαμποκιού είναι ένα εξαιρετικά εισβλητικό είδος με μεγάλη οικονομική σημασία

Автор(и): Боряна Катинова, Централна лаборатория по карантина на растенията

Дата: 07.03.2021 Брой: 3/2021



Ο δυτικός σκώρος της καλαμποκιού (*Diabrotica virgifera virgifera* Leconte) είναι ευρέως διαδεδομένος στην Ευρώπη – Αυστρία, Λευκορωσία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Κροατία, Τσεχία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιταλία, Μαυροβούνιο, Πολωνία, Ρουμανία, Ρωσία, Σλοβακία, Σλοβενία και Ουκρανία. Θεωρείται ότι προέρχεται από την Κεντρική Αμερική. Τον εικοστό αιώνα το είδος ήταν ένα σημαντικό επιβλαβές έντομο του καλαμποκιού στη Βόρεια Αμερική. Η καλλιέργειά του ως μονοκαλλιέργεια κατά τα έτη οδήγησε στην επέκταση της γεωγραφικής κατανομής του εντόμου και αυτό διέσχισε τα σύνορα των ΗΠΑ μέσω του διεθνούς εμπορίου.

Ο δυτικός σκώρος της καλαμποκιού έχει εισέλθει κατά λάθος στην Ευρώπη αρκετές φορές από τη Βόρεια Αμερική στην περίοδο 1980-2000. Το είδος έγινε εισβλητικό και εξαπλώθηκε γρήγορα στην Κεντρική Ευρώπη κατά τη δεκαετία του 1990 και στις αρχές της δεκαετίας του 2000. Για πρώτη φορά ο *D. virgifera virgifera* ανιχνεύθηκε τον Ιούλιο του 1992 στην περιοχή του Surčin (Σερβία), κοντά στο διεθνές αεροδρόμιο του Βελιγραδίου.

Μόλις εισήλθε στην Ευρώπη, το επιβλαβές έντομο άρχισε να εξαπλώνεται γρήγορα στην περιοχή του Δούναβη. Στη Βουλγαρία εντάχθηκε το 1998 στα βορειοδυτικά και κεντροβόρεια τμήματα της χώρας. Κάθε χρόνο, οι φυτοϋγειονομικές αρχές πραγματοποιούν παρακολούθηση του εντόμου σε όλη τη χώρα μέσω οπτικών παρατηρήσεων και τοποθέτησης κολλητικών παγίδων με φερομόνη και συνθετικά τροφικά ελκυστικά.

Το 2003, ξεκίνησε εντατική εκπαίδευση των παραγωγών, ενημερώνοντάς τους για το έντομο, τους κινδύνους αύξησης του πληθυσμού του και τις μεθόδους καταπολέμησής του· διεξήχθησαν δοκιμές για τη δοκιμή ανθεκτικών Γαλλικών και Βουλγαρικών υβριδίων και ποικιλιών καλαμποκιού και σόργου.

Το 2007, εισήχθη ένα πρόγραμμα για τον περιορισμό της περαιτέρω εξάπλωσης του *Diabrotica virgifera virgifera*, σύμφωνα με τα προγράμματα των κρατών μελών της ΕΕ. Παρά τις προσπάθειες, η κατανομή του καλύπτει σχεδόν όλες τις περιοχές παραγωγής καλαμποκιού στη χώρα. Αύξηση του πληθυσμού του εντόμου έχει διαπιστωθεί σε μικρές περιοχές με καλαμπόκι που καλλιεργείται ως μονοκαλλιέργεια στη βορειοδυτική περιοχή.

Η οικονομική επίδραση της εμφάνισης του εντόμου για τη χώρα μας είναι σχετικά χαμηλή. Το 2015, με απόφαση της ΕΕ, η παρακολούθηση τερματίστηκε.

Ξενιστές

Ο κύριος ξενιστής του *Diabrotica virgifera virgifera* είναι το καλαμπόκι (*Zea mays*). Οι ενήλικες είναι ολιγοφάγοι – τρέφονται όχι μόνο με καλαμπόκι, αλλά και με δευτερεύοντα είδη ξενιστών – καλλιέργειες δημητριακών, ψυχανθών και κολοκυθωδών. Η προνύμφη είναι μονοφάγη, τρέφεται μόνο με τις ρίζες του καλαμποκιού, τις οποίες ροκανίζει και διατρύπεί.

Βιολογία και μορφολογία

Στη Βουλγαρία, το καλαμπόκι έχει μεγάλη σημασία ως καλλιέργεια σε πολλές περιοχές παραγωγής. Το ευνοϊκό κλίμα διευκολύνει την εξάπλωση και την ανάπτυξη του εντόμου. Τα σκαθάρια εμφανίζονται στα τέλη Ιουνίου και μπορούν να παρατηρηθούν μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου· άμεσα αρχίζουν να τρέφονται και να ζευγαρώνουν. Οι

προνύμφες μπορούν να βρεθούν από τις αρχές Μαΐου μέχρι τα τέλη Αυγούστου. Το έντομο διαχειμάζει στο στάδιο του αυγού σε περιοχές γύρω από τα χωράφια καλαμποκιού. Έχει μία έως δύο γενιές ανά έτος, και ζημιές προκαλούν τόσο οι ενήλικες όσο και οι προνύμφες. Οι ενήλικες έχουν κίτρινο χρώμα με μαύρες ρίγες κατά μήκος των έλυτρων, και το μέγεθός τους φθάνει τα 0,7 cm. Οι προνύμφες είναι λευκωπές με σκούρο κεφάλι. Μπορούν να βρεθούν στο έδαφος σε βάθος έως 35 cm, αλλά τις περισσότερες φορές κατοικούν στο στρώμα έως βάθος 15 cm.

Συμπτώματα

Οι νεοεκκολαφθείσες προνύμφες τρέφονται κυρίως με τριχίδια ριζών. Στη συνέχεια, διατρύπουν τις ρίζες και τις διανοίγουν προς τη βάση του φυτού, γεγονός που οδηγεί στην εμφάνιση σήψης των ριζών και καταστολής της ανάπτυξης και ανάπτυξης των φυτών. Οι προνύμφες μπορούν να βρεθούν κοντά στη βάση του σημείου ανάπτυξης – παρατηρείται μια αυλάκωση και αργότερα το φυτό πλαγιάζει. Τα ενήλικα σκαθάρια προκαλούν ζημιά τρέφοντας κυρίως με γύρη, ανθήρες και νεαρούς κόκκους.

Διασπορά και καταπολέμηση

Παρόλο που οι προνύμφες κινούνται σε σχετικά μικρές αποστάσεις, οι ενήλικες πετούν σε χωράφια καλαμποκιού και μεταναστεύουν αρκετά χιλιόμετρα ετησίως. Για την παρακολούθηση της εξάπλωσης, εφαρμόζονται με επιτυχία κίτρινες κολλητικές παγίδες και παγίδες φερομόνης. Η πιο κατάλληλη περίοδος για την τοποθέτησή τους είναι οι αρχές Ιουνίου. Η καλλιέργεια εναλλασσόμενων καλλιεργειών είναι μια αποτελεσματική μέθοδος καταπολέμησης, και η υποχρεωτική περίοδος εναλλαγής είναι τουλάχιστον τρία χρόνια.